

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

від 27.03.26 № 11/6

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказ Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

від 30.03.2026 № 11/6

ПОЛОЖЕННЯ

про використання штучного інтелекту під час реалізації освітньої, науково-дослідної та управлінської діяльності в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ

1. Загальні положення

1.1. Положення про використання штучного інтелекту під час реалізації освітньої, науково-дослідної та управлінської діяльності в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ (далі – Положення) закріплює норми, правила та принципи щодо ефективного, добросчесного та безпечного використання штучного інтелекту (далі – ШІ) в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет/ДДУВС).

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про академічну доброчесність», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти, Стратегії розвитку штучного інтелекту в Україні на 2022-2030 роки, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, інших нормативно-правових актів, законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету.

1.3. Мета цього Положення полягає у формуванні методичної бази для впровадження та ефективного використання систем ШІ в освітній, науково-дослідній діяльності, а також у процесах реалізації ДДУВС напрямів діяльності, передбачених Статутом Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

1.4. Положення поширюється на всіх учасників освітньої, науково-дослідної та управлінської діяльності ДДУВС.

2. Основні терміни і поняття:

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Законом України «Про академічну доброчесність», Концепцією розвитку штучного інтелекту в Україні та Рекомендаціями щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти, з метою забезпечення їх єдиного тлумачення:

2.1.1. ШІ – організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань.

2.1.2. Галузь ШІ – напрям діяльності у сфері інформаційних технологій, який забезпечує створення, впровадження та використання технологій штучного інтелекту.

2.1.3. Інструменти генеративного ШІ – це програмно-технологічні рішення, що функціонують на основі алгоритмів штучного інтелекту та призначені для автоматизованого формування нових інформаційних продуктів (текстових, графічних, аудіо-, відео- та інших видів контенту) шляхом оброблення, аналізу й трансформації вхідних даних відповідно до заданих параметрів.

2.1.4. Велика мовна модель (Large language model, LLM) – клас мовних моделей, які використовують алгоритми глибокого навчання та навчаються на великих наборах даних, що можуть містити не тільки текст, а й інші модальності (зображення, аудіо тощо).

2.1.5. Галюцинування (Hallucination) – феномен, за якого результат роботи системи генеративного ШІ містить неточну або хибну інформацію, що оманливо представлена як достовірна.

2.1.6. Генеративний ШІ (Generative Artificial Intelligence, generative AI) – різновид ШІ, який застосовують для створення нового контенту, включно з аудіо, кодом програмування, зображенням, текстом, відео тощо.

2.1.7. Грамотність у галузі ШІ (AI literacy) – знання, уміння та навички, які допомагають користувачам й особам, що зазнають впливу системи ШІ, беручи до уваги їх відповідні права та обов'язки, оцінити можливості, ризики й

потенційну шкоду, яку може завдати система ШІ на будь-якому етапі життєвого циклу, та вжити заходів для її уникнення чи пом'якшення.

2.1.8. Дипфейк (Deep fake) – контент, згенерований або відредагований за допомогою ШІ, який нагадує реальних людей, об'єкти, місця, інші сутності чи події та вводить в оману щодо справжності або правдивості відтвореної інформації.

2.1.9. Запит або промпт (Prompt) – текстова інструкція, команда або опис завдання, що подається користувачем до системи штучного інтелекту для отримання результату генерації.

2.1.10. Результат генерації – створений генеративним штучним інтелектом контент (тексти, зображення, аудіо, відео тощо), що є відповіддю на заданий користувачем запит.

2.1.11. Набір даних або дата сет (Dataset) – структурована сукупність даних, що використовується для навчання, тестування та оцінювання моделей штучного інтелекту.

2.1.12. Система ШІ (AI system) – комп'ютерна програма, яка спроектована для роботи з різними рівнями автономності та може проявляти адаптивність після розгортання, а також, яка для явних або неявних цілей робить висновки на основі отриманих вхідних даних, як генерувати результати (зокрема, прогнози, контент, рекомендації або рішення поставлених користувачем задач), що можуть впливати на фізичне або віртуальне середовище.

2.1.13. Недоброчесне використання результатів, згенерованих ШІ – це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих ШІ, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

3. Принципи етичного й відповідального використання ШІ

3.1. У цьому Положенні використання систем штучного інтелекту у ДДУВС допускається з урахуванням наступних принципів:

- контроль з боку людини;
- технічна надійність і безпека;
- конфіденційність та управління даними;
- прозорість (посилання на джерело згенерованої ШІ інформації);
- різноманітність, інклюзивність та справедливість;
- суспільний та екологічний добробут;

Зазначені принципи сприяють формуванню безпечного, відкритого та інклюзивного освітнього середовища, у якому системи ШІ використовуються як

засіб підвищення якості освітнього процесу та забезпечення дотримання етичних стандартів.

3.2. Політика Університету спрямована на забезпечення ефективного та обґрунтованого застосування систем і технологій ШІ як допоміжного інструменту під час освітньої, організаційної, науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

3.3. Використання систем штучного інтелекту в Університеті здійснюється із застосуванням ризик-орієнтованого підходу.

У випадках, коли результати роботи систем ШІ можуть впливати на оцінювання здобувачів вищої освіти, прийняття управлінських або кадрових рішень, такі результати підлягають обов'язковій перевірці та затвердженню відповідальною посадовою особою.

Остаточна відповідальність за рішення, прийняті із використанням ШІ покладається на відповідальну за такі рішення посадову особу.

3.4. Інструменти ШІ можуть застосовуватися для комплексного підвищення ефективності освітнього процесу у ДДУВС, забезпечуючи індивідуалізацію навчання відповідно до потреб, здібностей і рівня підготовки здобувачів вищої освіти. Вони також дозволяють проводити профілювання здобувачів вищої освіти для підтримки їхнього професійного та академічного розвитку, враховувати принципи інклюзії та рівного доступу до освітніх ресурсів. Крім того, ШІ сприяє розвитку міждисциплінарних наукових досліджень, інтеграції знань з різних галузей і підвищенню якості та обґрунтованості наукових результатів, що гарантує нові можливості для інновацій у навчанні здобувачів вищої освіти та науковій діяльності Університету.

3.5. За допомогою використання систем штучного інтелекту можна забезпечити інклюзивну підтримку для всіх учасників освітнього процесу, які її потребують, зокрема через створення спеціалізованих чат-ботів, адаптивних навчальних матеріалів та інструментів, що враховують індивідуальні потреби здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

3.6. Захист інформації та персональних даних:

Під час використання систем ШІ забороняється передавати до відкритих або сторонніх сервісів:

- персональні дані здобувачів освіти, працівників або інших осіб відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;
- службову інформацію або інформацію з обмеженим доступом;
- матеріали службової діяльності правоохоронних органів;
- інші відомості, розголошення яких може завдати шкоди інтересам Університету або держави.

Використання систем ІІІ повинно здійснюватися з дотриманням вимог законодавства України про захист персональних даних та інформаційну безпеку.

4. Особливості використання ІІІ під час реалізації освітньої, науково-дослідної та управлінської діяльності

4.1. Використання систем ІІІ науково-педагогічними працівниками в освітньому процесі ДДУВС передбачає:

- підготовку до занять та створення завдань для ефективного опанування навчального матеріалу;
- розроблення індивідуальних стратегій навчання, зокрема адаптованих завдань і диференційованих навчальних матеріалів;
- моделювання навчальних і практичних ситуацій;
- генерування ідей для творчих завдань;
- розробку та навчання систем ІІІ;
- підтримку вивчення іноземних мов та роботу з іншомовними текстами;
- стимулювання досліджень, співпраці та розвитку критичного мислення, наприклад, через створення питань для дискусій або спільного аналізу даних;
- покращення комунікації між учасниками освітнього процесу за допомогою чат-ботів і віртуальних асистентів;
- виконання завдань, пов'язаних із пошуком, обробкою та аналізом інформації, створенням текстового і візуального контенту;
- інші форми застосування ІІІ, визначені науково-педагогічними працівниками залежно від мети та завдань конкретного освітнього компоненту.

4.1.2. Викладання освітньої компоненти із застосуванням ІІІ передбачає відповідність принципам застосування систем ІІІ, викладеним у п. 3.1 цього Положення.

4.1.3. Під час проведення занять, науково-педагогічні працівники зобов'язані визначити допустимі способи використання систем ІІІ здобувачами вищої освіти. Використання ІІІ дозволяється лише за умови чіткого визначення, у яких ситуаціях та для виконання яких завдань його застосування є допустимим.

4.1.4. Здобувачам вищої освіти забороняється:

- подавати роботи, створені ІІІ, як власні оригінальні;
- подавати частини робіт, згенеровані ІІІ, без вказівки на це;
- порушувати законодавство про захист персональних даних;
- використовувати системи ІІІ для оброблення конфіденційної інформації.

4.1.5. Здобувач вищої освіти, який використовує системи ІІІ під час підготовки робіт або виконання завдань, зобов'язаний відобразити форму та обсяг застосування таких систем, а також позначити всі фрагменти тексту й об'єкти (таблиці, діаграми, ілюстрації, зображення тощо), створені за допомогою

ШІ. У разі виявлення робіт, згенерованих ШІ, без належного посилання, науково-педагогічний працівник має право не прийняти роботу та анулювати оцінку за її виконання.

4.1.6. У кожній освітній компоненті науково-педагогічний працівник повинен визначити політику використання систем штучного інтелекту, яка може передбачати:

- дозволене використання;
- обмежене використання;
- заборону використання під час виконання окремих видів робіт або під час контрольних заходів.

4.1.7. Забороняється використання систем штучного інтелекту під час складання іспитів, заліків та інших форм контролю знань без прямого дозволу науково-педагогічного працівника.

4.2. Використання систем ШІ в науково-дослідній діяльності ДДУВС передбачає:

- збір, впорядкування, обробку та аналіз великих обсягів даних;
- пошук та аналіз актуальних джерел і публікацій за тематикою дослідження;
- підготовку наукових звітів і презентацій результатів досліджень, у тому числі створення графічних матеріалів (схеми, діаграми, візуальні елементи);
- оформлення та систематизацію бібліографії;
- аналіз новизни, схожості та відмінностей наукових результатів (положень, гіпотез, концепцій, моделей);
- перевірку наукових робіт на плагіат;
- інші способи застосування систем ШІ, які відповідають специфіці досліджень та не порушують принципи етики науки і академічної доброчесності.

4.2.1. Застосування систем штучного інтелекту у науково-дослідній діяльності має насамперед сприяти звільненню науковців від рутинних операцій, щоб забезпечити більше часу для виконання складних і творчих завдань досліджень.

4.2.2. При використанні ШІ в наукових цілях слід прагнути до максимального ефекту від застосування технологій із одночасним запобіганням потенційним ризикам та загрозам або зведенням їхнього впливу до мінімуму.

4.2.3. Результати досліджень, створені за допомогою систем ШІ, повинні проходити ретельну перевірку та мати відповідне посилання.

4.2.4. Системи ШІ не можуть визнаватися авторами або співавторами наукових публікацій. Відповідальність за достовірність, наукову новизну та коректність результатів дослідження несе автор. Надання повного списку джерел

інформації, використаних при написанні наукової роботи є обов'язковою умовою для зарахування такої роботи.

4.2.5. Забороняється використання систем ШІ для створення вигаданих джерел, фальсифікації результатів досліджень або генерування неіснуючих експериментальних даних.

4.3. Використання систем ШІ в управлінській діяльності ДДУВС передбачає:

- підготовку звітів із можливістю автоматизованої обробки інформації;
- оптимізацію рутинних операцій задля покращення стратегічного планування через аналіз тенденцій у сфері освіти, науки та на ринку праці;
- інші форми застосування систем ШІ, що сприяють підвищенню ефективності та оптимізації управлінських процесів ДДУВС.

4.3.1. Результати застосування систем ШІ в управлінській діяльності підлягають обов'язковій ретельній перевірці відповідальними посадовими особами з метою недопущення використання недостовірних або згенерованих із помилками даних, що можуть призвести до викривлення інформації та негативно вплинути на ухвалення управлінських рішень і планування діяльності ДДУВС.

4.3.2. Системи ШІ використовуються в управлінській діяльності виключно як інструмент інформаційно-аналітичної підтримки. Остаточні управлінські, кадрові та дисциплінарні рішення приймаються відповідальними за ці рішення посадовими особами Університету.

4.4. Будь-яке використання штучного інтелекту не повинно порушувати політику Університету щодо академічної доброчесності.

Забороняється використання систем штучного інтелекту для:

- створення або поширення дипфейків щодо працівників, здобувачів освіти чи керівництва Університету;
- фальсифікації офіційних документів;
- створення протиправного або дезінформаційного контенту;
- будь-якої діяльності, що порушує законодавство України або внутрішні нормативні акти Університету.

5. Посилання на контент, згенерований ШІ

5.1. Посилання на контент, згенерований чи опрацьований із використанням ШІ, має на меті запобігти дезінформації, маніпуляції та порушенню академічної доброчесності, а також чітко визначити обсяг роботи, який виконано самостійно, а який – за допомогою ШІ.

5.2. Під час виконання навчальних і наукових робіт необхідно обов'язково фіксувати факт використання систем ШІ. Зокрема, слід наводити запит (промпт), на підставі якого було згенеровано відповідь, чітко окреслювати, які саме частини завдання створено із застосуванням ШІ, із зазначенням фрагментів, використаних без змін або доопрацьованих, а також подавати наприкінці роботи розгорнутий опис специфіки використання ШІ під час виконання навчального завдання чи підготовки наукового матеріалу (наукової статті, тез доповідей, презентацій, тестів тощо).

5.3. У разі маркування контенту (зображень, тексту, графіків, діаграм тощо), згенерованого із застосуванням систем ШІ, необхідно оформлювати відповідне посилання у форматі виноска або примітки із зазначенням виробника або постачальника, назви системи ШІ, її версії та дати генерування матеріалу (наприклад, в тому числі, але не виключно: OpenAI, ChatGPT, дата: день/місяць/рік).

5.4. У випадку застосування інструментів ШІ, зокрема для розроблення дослідницьких запитань, структурування плану наукової роботи, узагальнення результатів або опрацювання й інтерпретації даних, необхідно у вступній частині роботи окремо пояснити характер і обсяг такого використання, зазначивши, яким саме чином ці інструменти вплинули на підготовку дослідження.

5.5. У випадку застосування інструментів ШІ під час проведення наукового дослідження, підготовки кваліфікаційної чи курсової роботи або створення наукової публікації автор повинен наприкінці роботи подати окремий розділ бібліографії під назвою «Інструменти штучного інтелекту», у якому перелічити використані системи. У такому переліку необхідно зазначати виробника або постачальника, назву системи штучного інтелекту, її версію та дату використання (наприклад в тому числі, але не виключно: OpenAI, ChatGPT, дата: день/місяць/рік).

5.6. Відсутність у роботі, яка виконана за допомогою системи ШІ, а також не подання інформації в бібліографії наукової, кваліфікаційної, курсової роботи інформації про використання ШІ є проявом академічної недоброчесності й передбачає санкції відповідно до Кодексу академічної доброчесності та інших нормативних документів ДДУВС, законодавства України щодо регулювання цього питання.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення вводиться в дію з дня затвердження Положення Наказом ректора ДДУВС.

6.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися за рішенням

Вченої ради та затверджуватись наказом ректора ДДУВС.

6.3. Університет забезпечує підвищення рівня грамотності у сфері використання ІІІ серед науково-педагогічних працівників, працівників та здобувачів вищої освіти шляхом проведення навчальних заходів, методичних семінарів та розроблення рекомендацій щодо безпечного та добросовісного використання систем ІІІ.

**Начальник відділу
забезпечення якості освіти**

Лілія БОБРИШОВА

ПОГОДЖЕНО:

Т.в.о. начальника відділу
юридичного забезпечення

Яна ГАЛІЛЕЙ
2026